

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

de leden waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
29 april 2020	106475/EG	A. van Houten
betreft	uw kenmerk	e-mail
ontwikkelingen stikstofproblematiek -		ahouten@uvw.nl
bijlage(n)		doorkiesnummer
3		06-25567348

Geachte leden,

In navolging op de brieven van de afgelopen maanden over de buitenwerkingtreding van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) stuur ik u hierbij een update over de ontwikkelingen. Het kabinet heeft op 24 april haar plannen gepresenteerd om de problemen met stikstof op te lossen. Om die plannen in uitvoering te brengen lopen momenteel een aantal zaken waarover ik graag informeer. Deze update bestaat uit:

- A. Een reactie op de uitgewerkte kabinetsplannen
- B. Mogelijkheden voor vergunningverlening
- C. Extern salderen en verleasen
- D. Kleine tijdelijke deposities vergunningvrij
- E. Handreiking beheer en onderhoud

A. De reactie op de uitgewerkte kabinetsplannen

Het kabinet heeft op vrijdag 24 april de plannen voor een structurele aanpak van de stikstofproblematiek gepresenteerd (zie Kamerbrief in bijlage). Er wordt in de periode tot 2030 ruim 5 miljard euro geïnvesteerd in een maatregelenpakket om de neerslag van stikstof te verminderen en de natuur te herstellen. De Unie van Waterschappen kunnen uit de voeten met de structurele plannen en hebben vertrouwen in de uitvoerbaarheid ervan.

Het kabinet stelt als doelstelling om in 2030 de stikstofdepositie in kwetsbare Natura 2000-gebieden te hebben gehalveerd. Dit wil het bereiken door emissies van bouw, industrie, transport en landbouw te beperken. Daarbij worden efficiënte bronmaatregelen genomen, waaronder het beter stallen van vee en gebruik van ander voer. Maar hierbij kan ook worden gedacht aan het gebruik van schonere werktuigen in de bouw en in de transport. Verder wordt er 300 miljoen euro per jaar geïnvesteerd in het herstellen en versterken van natuur.

Herstellen en versterken van natuur

In een sterke natuur ligt immers de oplossing van het stikstofprobleem: zonder sterke natuur geen nieuwe vergunningen. Volgens het kabinet wordt “natuurinclusieve ruimtelijke inrichting” de nieuwe norm. De 300 miljoen euro gaan onder meer naar het versnellen en intensiveren van herstelmaatregelen, het verbeteren van de hydrologie in en rondom natuurgebieden en het aanplanten van nieuw bos. Ook bijvoorbeeld maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie kunnen “natuurinclusief” en bijdragen aan het versterken van de natuur. De waterschappen onderstrepen het belang van natuurontwikkeling van harte en zien veel kansen om natuurontwikkeling te koppelen aan onder meer hun doelen voor klimaatadaptatie.

B. Mogelijkheden voor vergunningverlening

Als er geen sprake is van beheer en onderhoud, en er ook niet uit de passende beoordeling blijkt dat er sprake is van een zeer geringe niet-significante depositie (minder dan 0,05 mol/ha/pj) staan voor de waterschappen de volgende routes open:

- Intern salderen
- Extern salderen / verleasen
- Ecologische onderbouwing
- ADC-toets

In het geval van de ADC-toets moet er compensatie worden gevonden. Hiervoor kan de natuurbank een oplossing bieden. Op dit moment loopt er binnen de waterschappen een uitvraag welke projecten van deze optie gebruik zouden moeten maken om doorgang te kunnen vinden. Een geactualiseerde uitwerking van deze stappen vindt u in de bijlage.

C. Extern salderen en verleasen

Extern salderen en verleasen zijn instrumenten om tijdelijke stikstofdepositie over te dragen aan een partij en zo compensatie te vinden. In het bestuurlijke overleg van 22 april zijn de compensatiemogelijkheden besproken. De waterschappen zijn hier voor projecten met een tijdelijke depositie mee geholpen. De Unie van Waterschappen heeft hierbij aandacht gevraagd voor eenduidigheid in beleid tussen de provincies. Dit belang is door minister Schouten bevestigd.

D. Kleine tijdelijke deposities vergunningvrij

Het Rijk is projecten met kleine, tijdelijke deposities (minder dan 0,05 mol ha/pj) tegemoetgekomen. Voor dit soort projecten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd, omdat er geen significante verslechtering van de natuur door optreedt. De provincies hebben in het bestuurlijk overleg van 22 april aangegeven dat zij deze redeneerlijn ook voor de projecten van de waterschappen zullen gaan volgen. Een ontwikkeling waar de waterschappen erg blij mee zijn.

E. Handreiking beheer en onderhoud

De bestuurlijke partners zijn akkoord gegaan met de handreiking voor beheer en onderhoud. Deze handreiking is van groot belang voor de waterschappen om helder te krijgen wat moet worden verstaan onder beheer en onderhoud. Omdat de Unie nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming van de handreiking staan alle voor de waterschappen belangrijke onderhoudswerkzaamheden (inclusief baggeren) er in. De handreiking is bijgevoegd bij deze brief en kan worden gedeeld binnen uw waterschap. De Unie van Waterschappen heeft speciale aandacht gevraagd voor meer innovatie en slimmer materiaalgebruik. Een te strikte lezing van de handreiking zou modernisering in de weg kunnen staan. De minister ervaart een spanningsveld tussen ruimte geven en te veel ruimte geven. De provincies hebben toegezegd dit nog beter te duiden door met voorbeelden te laten zien wat wel en niet kan.

De Unie behoudt nauw contact met de betrokken ministeries rond de stikstofproblematiek en stemt inhoudelijk af met juristen en ecologen van de waterschappen en houdt u middels dit soort updates op de hoogte over de ontwikkeling in dit stikstofdossier. Wij vragen u deze update binnen uw organisatie te verspreiden. Contactpersoon binnen de Unie van Waterschappen is Anke van Houten (ahouten@uvw.nl).

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'C' followed by a long horizontal stroke that extends to the right.

Cathelijn Peters
Algemeen directeur